

**SKOLPORTENS PUBLIKATIONSSERIE FÖR
DOKUMENTERAT UTVECKLINGSARBETE**

POESINS MÖJLIGHETER

**Ett projekt om poesins
påverkan på elevers
skrivutveckling**

FÖRFATTARE:

Magdalena Gyllenlood

Pernilla Lämber

Veronica Wirström

SKOLPORTEN

UTVECKLA SKOLAN

1/2022

SAMMANFATTNING

DENNA ARTIKEL BESKRIVER arbetet kring den poesifestival som artikelförfattarna genomförde med elever från naturvetarprogrammet på Nacka Gymnasium vårterminen 2021. Syftet med projektet var att undersöka om arbetet med poesi kunde bidra till att utveckla elevernas språkliga förmåga och lust att uttrycka sig. Efter att eleverna arbetat med dikter på olika sätt men framför allt skrivit egna dikter kan vi konstatera att poesiskrivandet ökade elevernas motivation att utveckla sitt skrivande. Flera av eleverna visade att de fått en ny förståelse för hur man kan skriva koncentrerat och mer noggrant välja och väga sina ord.

Magdalena Gyllenlood är gymnasielärare i engelska och svenska och arbetar på Nacka gymnasium. E-post: magdalena.gyllenlood@nacka.se

Pernilla Lämber är gymnasielärare i engelska och svenska och arbetar på Nacka gymnasium. E-post: pernilla.lamber@nacka.se

Veronica Wirstrom är gymnasielärare i filosofi, religion och svenska och arbetar på Nacka gymnasium. E-post: veronica.wirstrom@nacka.se

Denna artikel har den 13 januari 2022 accepterats för publicering i Skolportens artikelserie för dokumenterat utvecklingsarbete.

Fri kopieringsrätt i ickekommersiellt syfte för kompetensutveckling eller undervisning i skolan och förskolan under förutsättning att författarens namn och artikelns titel anges, samt källa: Skolportens artikelserie. I övrigt gäller copyright för författaren och Skolporten AB gemensamt.

Denna artikel är publicerad i Skolportens serie för dokumenterat utvecklingsarbete, "Utveckla skolan": www.skolporten.se/forskning/utveckling/

Aktuella Författaranvisningar & Skrivregler:
www.skolporten.se/forskning/skolutveckling/skolportens-utvecklingsartiklar/

Vill du också skriva en utvecklingsartikel? Mejla till redaktionen@skolporten.se

INNEHÅLL

INLEDNING, SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	7
Inledning	7
Syfte och frågeställning	8
METOD OCH GENOMFÖRANDE	9
RESULTAT OCH DISKUSSION	11
REFERENSLISTA	13
APPENDIX	15
Bilaga 1 – Klassrumsövningar	15
Bilaga 2 – Vinnardikter	15

INLEDNING, SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

INLEDNING

ELEVERS BRISTANDE SKRIVFÖRMÅGA är något som ofta diskuteras. Inte minst efter UR:s dokumentärfilm *Skrivglappet* (UR 2020) där arbetsgivare och universitetslärare vittnade om att många unga i allt högre utsträckning har svårt att bemästra skrivande av formella eller vetenskapliga texter. Vi som skriver den här artikeln (i fortsättningen benämnda som "vi") har alla lång erfarenhet av att arbeta som svensklärare på gymnasiet och även vi har märkt hur elevernas förmåga att uttrycka sig koncentrerat och med väl valda ord har försämrats. Detta trots att ett allt större fokus i undervisningen har lagts just på det vetenskapliga skrivandet sedan 2011 då skivdelen på det nationella provet i år tre kom att bestå av ett vetenskapligt PM. Vi undervisar alla tre på det naturvetenskapliga programmet där många elever är både motiverade och högpresterande. Ändå har vi märkt att det är svårt att få eleverna att ta makten över sitt eget språk och att få dem att utmana sig själva språkligt. Vi upplever att en skrivundervisning med fokus på det vetenskapliga skrivandet lätt blir instrumentell och inte främjar den nyfikenhet och lust som vi tror krävs för att utvecklas som skribent. Vi ställde oss frågan om vi kunde göra på ett annat sätt för att utveckla elevernas skrivförmåga, få dem att känna tillit till sitt eget språk och finna en lust att uttrycka sig.

Svaret blev att prova på att arbeta mer med poesi i undervisningen. Poesiskrivande är ett ofta förbiset område i svenskundervisningen trots att det utgör centralt innehåll i gymnasieskolans ämnesplan (Sigvardsson 2020). I forskningen lyfts lärares osäkerhet

och bristande självförtroende fram som viktiga anledningar till detta (ibid). Vi tror också att det späckade kursinnehållet och det faktum att poesiskrivande inte på ett självklart sätt låter sig mätas i matrisform kan bidra till poesins tynande tillvaro både i vår egen undervisning och i svenskundervisningen i stort. När vi gick in i projektet var det med en viss oro över att våra naturelever skulle uppleva poesiskrivandet som flummigt och konturlöst i skarp kontrast till naturämnena.

Samtidigt kunde vi ana en rad fördelar med att arbeta med poesi. För det första finns det forskning som lyfter fram poesins språkutvecklande funktion och hur poesiundervisning kan inspirera till ett mer precist språk och en vilja att experimentera språkligt (Wolf 2004). För det andra lyfter ämnesplanen fram hur undervisningen ska "stimulera elevernas lust att skriva, läsa och lyssna och därmed stödja deras personliga utveckling" (Skolverket 2011). Poesin med sin lekfullhet och kreativitet kan vara ett sätt att främja den lusten. Dessutom kan poesiskrivning ge möjlighet till en eftertänksamhet och reflektion kring de livsfrågor många elever brottas med och på så sätt stödja deras personliga utveckling (Wolf 2004). Slutligen hoppades vi på att viljan att kommunicera och att få uttrycka sin personlighet och dela sina tankar kunde fungera som en motiverande kraft.

Vi bestämde oss för att genomföra en poesifestival med alla elever på Nacka gymnasiums naturprogram. Vid tiden för projektet fanns det sex parallella program så med alla tre årskurserna innebar det arton

klasser. Under några veckor skulle eleverna på olika sätt få möta så mycket poesi som möjligt, både genom att läsa och att skriva själva. Festivalen skulle avslutas med en poesitävling där de bidrag som gått vidare

framfördes av professionella skådespelare inför alla elever. För att ytterligare stärka elevernas tro på sin egen språkliga förmåga bestämde vi oss för att sammanställa de dikter som gått till final i en publikation.

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

SYFTET MED ARTIKELN är dels att beskriva hur artikelförfattarna genomförde en poesifestival på Nacka gymnasium med elever på naturprogrammen vårterminen 2021, dels att försöka besvara frågeställningen om poesin med sitt koncentrerade formspråk kan vara en väg för eleverna att utveckla sin skrivförmåga och därmed erövra den vetenskapliga texttypen.

METOD OCH GENOMFÖRANDE

POESIFESTIVALEN HADE FRÅN början planerats som ett projekt för ett mindre urval av klasser. Anledningen till detta är att Nacka gymnasium är en stor skola med över 2000 elever och det hade varit omöjligt att genomföra en poesifestival med alla klasser med en begränsad tidsram. Vi som varit drivande bakom festivalen undervisar i huvudsak på de naturvetenskapliga programmen och valde att till att börja med begränsa projektet till de 18 klasser som vårterminen 2021 fanns inom detta program. Ett ytterligare skäl till denna begränsning var hur mycket arbetstid som kunde användas för projektet.

Det stora arbetet med poesifestivalen skedde under vårterminen, men dock krävdes ett visst mått av förberedelser under höstterminen. Förberedelserna handlade om att bestämma tema, kontakta involverade lärare, skådespelare samt att göra ett tidsschema för aktiviteterna under vårterminen. Bland dessa förberedelser var det som tog mest tid i anspråk att hitta och anlita skådespelare som hade möjlighet att medverka i projektet. För oss var skådespelarnas uppläsningar en viktig del i genomförandet då vi redan från början var säkra på att just skådespelares förmåga att lyfta det skrivna ordet till ytterligare en nivå skulle vara en avgörande faktor för projektets framgång.

Vårterminen 2021 inleddes poesiprojektet med att vi, tillsammans med biblioteket, bjöd in de sju övriga svensklärarna som undervisade i de 18 naturklasserna till ett informations- och inspirationsmöte. Där presenterades projektets syfte och tidsplan samt att vi valt mod som årets tema. Bibliotekspersonalen hade samlat dikter på det angivna temat som svensklärarna på skolan och våra elever kunde använda som inspiration. (Denna samling kan av upphovsrättsliga skäl inte biläggas denna artikel). Bibliotekspersonalen hade även förberett ett material med olika klassrumsövningar som bestod bland annat av stafettläsning – och –

skrivning som innebär att elever turas om att läsa och skriva delar av dikter (Bilaga 1). De svensklärare som undervisar på de naturvetenskapliga programmen och som inte varit drivande i poesiprojektet får ett material som de kan arbeta utifrån. Materialet är tänkt att underlätta för de medverkande lärarna i sin planering och tar endast en lektion i anspråk. Ytterligare en övning de deltagande lärarna får är så kallad "black-out poetry" som innebär att elever får delar av en boktext eller dylikt där de stryker över ord och text för att på så sätt få färre ord att framträda vilket i sig kommer att utgöra dikter. Biblioteket berättade även om de så kallade poesiattacker som de gärna kommer ut i våra klasser och genomför. En sådan "attack" kan innebära att en av bibliotekarierna inleder en lektion med att komma in och läsa en dikt eller ett utdrag ur en dikt på det angivna temat eller som introduktion till något ämne som ska avhandlas under lektionen. Poesiattacker fungerar som inspiration för eleverna då de visar på olika poetiska uttryck. Mötet hölls tidigt på vårterminen för att de deltagande svensklärarna skulle kunna planera in poesiveckan i sina respektive svenskkurser.

Inspirationsmötet efterföljdes, för vår del, av en tid med förberedelser. Vi samlade dikter på temat för att sätta upp på olika synliga platser i skolan, spelade in personal som läser in dikter och engagerade elever till att måla en informationsaffisch samt engagerade elever som ville framträda med sång och musik på poesitävlingen. Vi kunde även bekräfta att tre skådespelare kunde komma för att läsa upp elevdikterna vid poesitävlingen.

Vecka 11, som kulminerade med världspoesidagen 21/3, blev starten för poesifestivalen för hela skolan. Vi ville att poesin skulle genomsyra så stor del av skolan som möjligt och därför sattes kopior av dikter upp på flera av skolans gemensamma utrymmen. Även

länkar till uppläsningar av dikter inlästa av lärare, rektorer och servicepersonal sattes upp. Vi bad även alla lärare som undervisade i berörda klasser att starta sina lektioner med att läsa en valfri dikt. I klasser vars lärare anmält intresse för detta, genomförde biblioteket poesiattacker vid olika tillfällen under veckan. Detta kunde innebära att en bibliotekarie kunde komma in på en matematiklektion och läsa en dikt för att sedan gå. Biblioteket hade en central roll under denna vecka då de på olika sätt lät biblioteket genomsyras av poesi. Bland annat sattes en vägg upp där eleverna kunde skapa poesi med hjälp av kylskåpsmagneter bestående av ord. Bibliotekspersonalen lyfte även fram många olika diktsamlingar och var tillgängliga för att diskutera poesi med eleverna.

Under vecka 11 genomfördes, under svensklektionerna, även diktskrivandet i alla berörda klasser. Varje elev skrev varsin dikt som samlades in och lästes gemensamt i klassen. Sedan valde varje klass ut de två dikter de tyckte skulle representera dem i poesitävlingen senare under terminen. Svenskläraren i varje klass fick välja att skicka med ytterligare en dikt från klassen om hen ville. Vi fick således in över 50 elevdikter att läsa.

Dikterna lästes av en jury som bestod av oss och bibliotekspersonalen. 31 dikter som skulle gå vidare till finalen valdes ut. Vi hade inledningsvis bestämt oss för att välja ut tio dikter per årskurs till finalen och således ha 30 dikter men den höga nivån på alla dikter gjorde det svårt. Juryn enades om att ta med 31 dikter den här gången.

Poesitävlingens final var inplanerad att ske i skolans aula, under vecka 16, med skådespelarnas uppläsningar av dikterna, röstning samt elevernas musikuppträdanden men fick, under rådande pandemi, genomföras digitalt. Skådespelarna Cecilia Nilsson, Otto Hargne och Björn Wahlström kom istället till Nacka gymnasium och läste in dikterna så eleverna fick se och höra dem framföras digitalt. Detta genomfördes på en av klassens svensklektioner varpå eleverna fick möjlighet att genom Google-formulär rösta på sin favorit i sin årskurs. Efter en sammanställning kunde vinnare, andra- och tredjepristagare i de tre årskurserna koras (Bilaga 2).

Dessa finaldikter finns nu upptryckta i en diktsamling som finns på skolans bibliotek. Diktsamlingen finns dessutom till försäljning via det förlag som tryckte den. Vidare har alla elever som finns representerade i diktsamlingen fått varsitt exemplar.

RESULTAT OCH DISKUSSION

DETTA POESIPROJEKT HAR genererat flera tydliga resultat såsom publikationen av elevernas dikter, skådespelarnas inläsningar av desamma och affischen på årets tema. Det finns många fler, dock inte lika handfasta, resultat värda att diskutera. Som nämndes i inledningen, var ett av våra syften med poesiskrivandet att hitta en kompletterande undervisningsmetod för att främja och utveckla elevers språkutveckling. Metoden kan betraktas som funktionell eller pragmatisk utifrån att elever genom att skriva egen poesi främjar sin språkutveckling, sin skrivförmåga, ökar sin förmåga till att finna precision, flöde och korrekthet i språket samt lär sig uppskatta betydelsen av varje enskilt ord (Wolf 2004). Detta var något vi tidigt kunde se tecken på i elevernas eget poesiskrivande: intresset för ords betydelse och laddning samt deras funktion i sammanhanget ökade och detta diskuterades både i klassen och med oss lärare. Diktens form, som kan vara både stram och mycket fri, inspirerade elever att börja experimentera med ord, form och uttryck på ett sätt vi inte kunnat observera på samma sätt när det gällt t. ex. den vetenskapliga texttypen. Vår erfarenhet är att diktskrivandet fungerade som en katalysator för språkutvecklingen och att detta ökade nyfikenheten kring att behärska nya ord och begrepp. Vi kan inte med säkerhet säga att poesiskrivande hjälper till att erövra och utveckla det vetenskapliga skrivsättet, då detta kan vara svårt att mäta efter endast ett genomförande, men vi kan anta att så är fallet dels utifrån nämnda studier, dels utifrån vår mångåriga empiriska erfarenhet av skrivundervisning i skolan.

Att vara nyfiken på språk, ord och uttryck borgar för att våga ta steget mot att experimentera och därmed vidga de språkliga vyerna. Poesi skapar, genom att vara avvikande mot de flesta andra texttyper elever möter i skolan, just denna möjlighet till att pröva något nytt och till att hitta alternativa uttryck till de

gängse. Många elever får genom poesin upp ögonen för en annorlunda genre som visar sig vara så mycket mer tillgänglig än vad kanske många tror, samtidigt som många inspireras till att hitta ett eget poetiskt uttryck (Sigvardsson 2016). Den lekfullhet och experimentlusta vi kunnat se i elevernas eget diktskapande är något vi tror med fördel kan överföras på undervisningen i mer styrda och formella texttyper för att på så sätt understryka att skrivande, oavsett genre, alltid innebär ett prövande av och experimenterande med ord och uttryck. Genom nya ord och begrepp ökar också vår förmåga att förstå och tolka verkligheten (Wolf 2004).

I ämnesplanen för svenska på gymnasiet lyfts, som nämnts i inledningen, att undervisningen på olika sätt ska främja och stimulera lusten att läsa, skriva och lyssna. Det trycks vidare på att denna undervisning ska ge förutsättningar för personlig utveckling (Skolverket 2011). Poesins styrka är att den med sitt koncentrerade formspråk hjälper eleverna att hitta ett eget uttryck och därmed också stärker deras tro på sin egen skrivförmåga. För oss som svensklärare är det nog självklart att språket är det uppenbara instrumentet för att uttrycka och fånga tankar och reflektioner även om det givetvis finns andra konstnärliga uttrycksmedel. Svenska kan således på många vis betraktas som ett personlighetsutvecklande ämne eftersom språket och dess olika funktioner står i centrum i elevens möte med andra människor, med texter och att de genom tolkning av tankar och ord bättre förstår omvärlden (Wolf 2004). Det kan konstateras att läsning av poesi och produktion av egna dikter ökar elevernas självinsikt (Sigvardsson 2020).

Inom sociokulturell inlärningsteori menar man att lärande sker genom deltagande och i samspel med andra där kommunikation och relation är ett grundläggande element (Dysthe 2003). Det blev tydligt un-

der projektet att inte bara lusten att hitta sitt eget personliga uttryck var centralt för motivationen utan också det faktum att eleverna befann sig i en gemensam kreativ och kommunikativ process där de både delade sina dikter med andra och tog del av andras dikter. Att poesin fick ta plats på hela skolan i form av affischer med dikter och inläsningar av skolans personal och att även fysik- och matematiklektioner inleddes med diktläsning bidrog till att lyfta poesins status och stärkte känslan av delaktighet.

Ett nav i den processen blev biblioteket där eleverna både kunde visa upp vad de skrivit och ta del av andras dikter. Det både förvånade och glädde oss att se hur gärna eleverna vill visa upp sina dikter (även om de var anonyma) och med vilken glädje de tog del av andras. Förutom att bibliotekarierna vittnar om att de sett en ökad utlåning och ett markant ökat intresse för poesi, inte bara i samband med poesifestivalveckan och inte bara från de lärare och elever som ingår i festivalen, har flera elever på eget bevåg gett sina dikter till biblioteket – i ett fall en hel diktsamling. Att lärare och elever på andra program som inte deltog i poesifestivalen inspirerades visar ytterligare vilken motiverande kraft det är att visa det man gör och låta sig inspireras av andra.

Även skådespelarnas inläsning av finaldikterna visar på vikten av deltagande och samspel med andra för att skapa motivation och lärande. Bland annat stärktes självklart de enskilda eleverna vars dikter skådespelarna läste upp. Att se och höra en professionell skådespelare läsa upp det som man själv har skrivit höjer självförtroendet. Samtidigt blev inte detta en angelägenhet endast för finalisterna utan hela klasserna visade på engagemang och stolthet när de tog del av vad klasskamraterna hade åstadkommit.

På samma sätt som eleverna motiverades av varandra blev poesifestivalen ett naturligt tillfälle för kollegialt lärande för oss lärare. Att dela med sig av den egna undervisningens höjdpunkter och fallgropar och att lära av andra är något som många lärare vill men som ofta är svårt att hitta tid för. Eftersom de berörda lärarna deltog på bibliotekets inspirationsmöte och sedan arbetade med detta på sina lektioner under samma vecka blev det många tillfällen att utbyta erfarenheter av vad som fungerat bra och mindre bra och att dela med sig av olika övningar och dikter.

Om vi mot bakgrund av detta projekt blickar framåt kan vi konstatera att läsning av dikter och produktion av egna dikter är något som vi ser som en framgångsfaktor i elevernas lärande. Vi kommer

att fortsätta med och i möjligaste mån vidareutveckla denna arbetsform som erbjuder så många fördelar och som på flera sätt fångar essensen i svenskämnet. Elevers läsande och skrivande är kanske de mest centrala delarna av undervisningen i svenska och det står utom tvivel att dessa delar utgör grundstommen i elevernas såväl kognitiva som språkliga utveckling (Wolf 2004). Det är lätt att i gymnasieskolan fastna i matrisens begränsande ramar och poesin, i likhet med mycket annat skrivande, utvecklas inte alltid optimalt inom denna ram. Detta projekt och arbetssätt har också inspirerat andra svensklärare på skolan att vilja delta i en utökad form av poesifestival, något vi som arbetat med detta finner både glädjande och hedrande.

Nästa gång vi genomför denna festival kommer vi ta med oss de olika erfarenheter vi gjort vad gäller hur poesifestivalen kan spridas på skolan, hur vi kan planera vårt arbete och på vilket sätt vi kan göra den ännu mer tillgänglig för flera elever på skolan. Vi kan konstatera att mycket krävs för att logistiken kring en festival av den här storleken ska fungera, men det som har tagit mest tid i anspråk för oss som har lett festivalen är arbetet med skådespelarna samt sammanställning och spridning av alla dikter. Något vi gärna vill göra i framtiden är att ytterligare fördjupa vår förståelse av hur skrivprocessen under poesifestivalen berör och påverkar eleverna, till exempel genom att fråga dem om hur de arbetar med språket när de skriver dikter. Det skulle också vara intressant att mer konkret fråga skådespelarna om deras erfarenheter att läsa nyskriven, samtida poesi av våra elever; Sveriges framtid. Mycket av det vi gjort ser vi som ett långsiktigt arbete då vi avser att genomföra en poesifestival varje år. Genom att tillvarata våra, men också elevernas, erfarenheter tror vi att vi kommer kunna mer konkret förstå hur skrivandet påverkar elevernas språk liksom att det kommer kunna ge oss möjligheter att utveckla festivalen vidare. Detta är något vi ser an med tillförsikt!

REFERENSLISTA

- ★ Dysthe, O. (red.) (2003). "Sociokulturella teoriperspektiv på kunskap och lärande". *Dialog, samspel och lärande*. Lund: Studentlitteratur
- ★ Sigvardsson, A. (2016). Ungdomars intresse väcks av skrivande och samtidspoesi. *Svenskläraren*, 8 september. <http://www.svensklaraforeningen.se/ungdomars-intresse-vacks-av-skrivande-och-samtidspoesi/>
- ★ Sigvardsson, A. (2020). *Möten med dikten. Poetiska läspraktiker inom och utanför gymnasieskolan*. Luleå: Luleå tekniska universitet.
- ★ Skolverket (2011). Ämne-svenska (ämnesplan). <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasieskolan/laroplan-program-och-amnen-i-gymnasieskolan/gymnasieprogrammen/amne/svenska> (2021-08-15).
- ★ UR (2020). *Skrivglappet*. <https://urplay.se/program/217798> (2021-06-13).
- ★ Wolf, L. (2004). *Till dig en blå tussilago. Att läsa och skriva lyrik i skolan*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

APPENDIX

BILAGA 1 – KLASSRUMSÖVNINGAR

KLASSRUMSÖVNINGAR

Nedan ges exempel på olika sätt att arbeta med inspiration i klassrummet.

1. **”Börjor”:** Eleverna ges olika inledningar som kan verka som start för en egen dikt. Exempel på s.k. börjor kan vara stegrande rader:

”Livet är...”

”Världen är...”

”Jag är...”

”Jag vill...”

”Jag kan...”

”Jag ska...”

”Jag borde...”

”Jag önskar...”

2. **Spridda ord:** uppför, strilande, stilla är ord som eleverna får fundera över och som i sig får utgöra en del av en vers. Exempel

Stilla: *Stilla ligger morgonen, stilla klamrar sig månen fast, hårt skräller klockan.*

3. **Stafettläsning:** eleverna turas om att läsa någon rad eller några ord ur en dikt. Ett bra exempel på dikt som kan läsas med olika röster är ”Ett bloss för moster Lillie” av Bodil Malmsten.
4. **Diktpotpurri:** blanda några rader av olika dikter och prata om hur en ny dikt kan uppstå och hur vi kan tolka den.
5. **Kollektiv diktskrivning:** denna övning är inspirerad av leken där varje person ritar en del av en figur medan helheten är dold för dem som ritar. Vi har gjort övningar där varje elev får skriva en rad eller ett ord på temat, vika undan sin rad och skicka vidare till nästa elev. När alla har skrivit vecklas pappret ut och en helt ny dikt har skapats.

BILAGA 2 – VINNARDIKTER

ÅRSKURS 1

1.

Homage till Tegnell

Corona är här, himlen är grå,
Allting har gått åt fanders
Vad ska regeringen nu hitta på?
bäst att fråga Anders.

Med handen på hjärtat och helt utan skam,
besvarar han folkets gnäll
Helt utan rädsla för han sanningen fram,
den ärlige Anders Tegnell.

12 tusen kistor blev 13 ikväll,
och Fonus har fått sig en smäll
Allt som nu hindrar en nästa våg
är en rakryggad statsepidemiolog.

Rationell. Originell. Kontroversiell.
Men framförallt, Anders Tegnell.

<https://www.youtube.com/watch?v=6WjjHY14mQQ>

2.

Mammas visa

Titta inte upp
Se dem inte i ögonen
Gå med din heder i bakhåll
Låt inte ditt hjärta prata för dina handlingar
Det var min mammas visa

Gör det rätt för dig
Passa in,
följ normerna som samhället visar
Vi är inte lika mycket värda som dem är
Det var min mammas visa

Titta upp
Se dem i ögonen
Visa dig stolt
Låt ditt hjärta tala om för dig vad som är rätt och
vad som är fel
Det var min visa

Gör det rätt för dig på ditt sätt
Passa in på ditt sätt
För vi är lika mycket värda som de är
Det var min visa

<https://www.youtube.com/watch?v=IEaXD3xzico>

3.

Skenet bedrar

I början var han perfekt från topp till tå
Ingen hade fått henne känna sig så
Men skymningen mörknar och skenet bedrar
Ett stadigt grepp om henne, han har

Komplimanger byttes till kränkande ord
Han sa åt henne att hon måste bli rengjord
Att hon var smutsig av hennes förra kille
Att hon inte var värd ens en promille

Mjuka kramar byttes till hårda slag
Han visste om att han bröt mot en lag
Han visste om att hon inte skulle tjalla
Vad skulle då de andra henne kalla?

Smink och skratt täcker inte längre hennes sår
Hon vet inte hur mycket mer hon förmår
Hon håller mobilen med en hand som nu är blå
Och med darrande fingrar slår hon ett ett två

<https://www.youtube.com/watch?v=5di2oHqZ8ws>

ÅRSKURS 2

1.

Vardagens utmaning

Att våga höras
Att våga göra ett ljud
Att våga ta ton i tomhet

Att ta det steget
Att våga öppna sin mun
Att våga klicka på knappen

Svårt, kan det vara,
man gör det sällan med flit
Att bryta tystnaden på meet

<https://www.youtube.com/watch?v=GAqGfl2G2Qk>

2.

Barz

Rosor är röda corona är skit
Skulle taggat till Italien men får inte åka dit
Eller kanske till Nilen som är en flod
Justja fan dikten skulle handla om mod

<https://www.youtube.com/watch?v=pubEL6tC76s>

3.

Modig är en film
Jag har inte sett filmen
Ska aldrig se den
<https://www.youtube.com/watch?v=6PDZ2b5EbuU>

ÅRSKURS 3

1.

Det krävs mod att förstå sitt ursprung
Det krävs mod att acceptera sitt ursprung
Det krävs mod att återvända till sitt ursprung

<https://www.youtube.com/watch?v=GtHo5TTVULE&t=4s>

2.

Att berätta allt

Kvar står vi mellan möten och löner i timmen
Eller väntades i väntrummen i centrum
En samlingsplats för arbetskraft
som inte är en kafferast värd.

Där handläggarna i en handvändning
hann säga ifrån
innan vi hann säga: anständiga anställningsvillkor!

För jag vill berätta om just det.
För att skildra avståndet mellan
dröm och verklighet.

Så jag vill berätta
Jag vill berätta om det som är gratis i livet
Att människor har dött för det vi tagit för givet
Jag vill berätta om deras ökenstäder
Där de förgäves väntade på skördeväder
Jag vill berätta om dem som gick bort utan att få
någonting för besväret.
Jag vill berätta för att vinna kampen om tolknings-
företrädet.

Jag vill berätta,
Jag vill berätta i tusen och en natt,
om jag bara hade modet att berätta allt.

<https://www.youtube.com/watch?v=ACbQoCpK8rg&list=PLa6YD03Y8hamVeQCQ4I ZHma7Gv2lXETHA&index=6>

3.

I natten

Hon tar sig fram i natten,
i stadens dunkla ljus.
Hon aktar varje andning.
Tyst, liksom en mus.

Hon gömmer sig för mörkret,
tar skydd under en gren.
Där nånstans i natten
hörs ljud från en siren.

Hon är inte rädd för natten.
Den kräver inget mod.
Med modet som hon hade,
sparade hon sitt blod.

Hon lyssnar efter fotsteg.
Det hörs inte ett knyst.
Hon hämtar stilla andan.
I natten är det tyst.

Hon undrar, var hon modig,
som tog sig därifrån?
Eller var hon tvärtom feg,
kom rädslan inifrån?

Hon vet hur svaret lyder,
att flykten var av nöd.
Hon räddades av modet
som höll liv i hennes glöd

Hon rymde ifrån livet
för att undgå döden.
I natten blir hon ett
av många kvinnoöden.

https://www.youtube.com/watch?v=YA92brDm_kA&list=PLa6YD03Y8hamVeQCQ4I ZHma7Gv2lXETHA&index=5

SKOLPORTEN